

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyiltér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmertetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A magyar kisededóvás ötven éves jubileuma.

A magyar kisededóvás f. hó 20-án örömmel ünnepelt, ötven éves fennállásának örömmel ünnepelt. Emelte az ünnepély fényét koronás Királyunknak jelenléte. ezzel is akarván a koronás fő elismerését kifejezni az országos kisededóvás egyesület irányában, mely oly fontos missiót töltött be a múltban s van hivatva betölteni a jövőben.

Kevés oly intézmény van hazánkban, mely zajtalan működése mellett oly meglepő eredményt mutatott volna fel, mint az országos kisededóvás egyesület. Szívós kitartásának köszönhető, hogy napjainkban 500-nál több a rendes óvodintézetek és száznál jóval több a menedékházak száma, mely intézetek 60,000 kisededóvá életet felelt örököndnek s nyújtanak nekik gondos nevelést. S mindezen intézetek legnagyobb részben a nemzet filléreiből, önkényes adakozás útján jöttek létre.

Midőn a nemzet a kisededóvás eszméjének diadalát üli, lehetetlen át nem látnunk, hogy ezen intézmény gyors elterjedését, folytonos megismosodását kizárólag magasztos feladatának köszönheti.

Ebben leli indokát azon élénk érdeklődés, mely a megyék közönségének egyetemében a kisededóvás ügye iránt napról-napra mind jobban észlelhető.

Amint hét vármegye egyhangúlag elhatározott, azt kell tennie mielőbb valamennyi vármegyének. Ha rendszeres kisededóvodákat nem is állíthatnak fel egyszerre, ne legyen egy megyében se község legalább menedékház nélkül.

Ezt követeli tőlünk nemzeti fenmaradásunk létevért. Jól tudjuk ugyanis, hogy a tudat-

lanság és nyomor mennyi ártatlan életet juttatnak már csirájukban pusztulásra úgy, hogy gyermekeink majd 50%-ka kiskorában pusztul el a kellő gondozás hiánya miatt. Pedig fájdalom, nemzetünk számára nézve úgy sem nagy; a meglévőből nem szabad egyet sem elvesztenünk, sőt ellenkezőleg annak fentartása érdekében elővigyázat- és gondoskodással kell tartózkodni.

Menedékházak felállítását követeli tőlünk sürgősen nemzeti vagyonsodásunk érdeke. Mily sok nemzeti vagyon pusztul el oly tüzek által, melyeket a gondatlanul elhagyott kisededóvák vi-
gyázatlansága okoz! Falvak, városok dőltek már így magukra hagyott gyermekek vigyázatlansága által romhalmazzokba.

Ezt követeli edes hazai nyelvünk elterjesztése is, melynek ez legkönnyebb, legkényelmesebb s egyúttal legbiztosabb eszköze!

A kisededóvás ötven éves jubileuma kedvező alkalmul szolgál nekünk arra, hogy visszajelentést vessünk helybeli óvodánk multjára is, amely óvoda hazánk egyik legrégebb óvodája.

Azon hasznok, melyeket a kisededóvaintézetek az emberiségre általánosan szüntűgy, mint egyesekre árasztanak, már 1843-ik évben arra birta meggyőzően akkora a zalaegerszegi kisededóvás legnagyobb részben egyesült és együtt volt tagjait, hogy elhatározták, miszerint aláírás útján városunkban kisededóvodát alapítanak. Az aláírás meglepő eredménnyel végződött úgy, hogy a kisededóvoda fennállása biztosított anynyira, hogy 1847-ik évi szeptember 1-én az intézetet már megnyitották s ez idő óta, tehát 40 éven át áll fenn.

Kevés kisededóvoda rendelkezik oly szép vagyonnal, mint ezen intézet. Eltekintve ugyanis a rendelkezésére álló ház értékétől, vagyona

kamatozó kincstári és magán kötvényekben és készpénzben meghaladja a 12000 forintot. Bár ezen összeget jelentékenynek mondhatjuk, tekintve, hogy csak a kamatok fordíthatók az intézet fentartására, ez évi kamatok épen nem elegendők arra, hogy óvodánkat a haladó kor igényeinek megfelelőleg átalakíthatnánk.

Aki a hazai kisededóvás történetével csak részben is ismerős, tudhatja, hogy ez intézmény legszebb virágzását ott érte el, hol a társadalom vette kezébe annak ügyét.

Ily üdvös mozgalom indult meg városunkban is ez év elején. A mozgalom élére azon férfit sikerült megnyerni, kinek már neve elegendő a siker biztosítására, értjük Svastits Benő főispán úr öméltségét, a minden szép, jó és nemesért oly lelkesedéssel küzdő vezérfiát meggyőzőnek!

E mozgalom célja a közönséget az ügynek megnyerni, egyesületet alakítani, melynek tagjai míg egyrészt meghoznák az anyagi áldozatot, más részt olyképp alakítanak át óvodánkat, hogy az, mint hazánk egyik legrégebb óvodája, oly berendezést nyerjen, hogy az ország egyes helyein levő mintaóvodákkal a versenyt bátran kiállhatná.

Örömmel jelezhetjük, hogy ezen oly fontos ügyben a tagok gyűjtése már folyamatban van. Hozzuk meg hát anyagi viszonyainkhoz mérten e szent ügynek az áldozatot, hogy törekvőnket óhajtott siker koronázza! Városunk közönsége áldozatkészségének nem egyszer adta fényes jelét. Hozzuk meg hát az áldozatot most is, mikor legdrágább kincsünk: kis gyermekeink helyes irányú nevelésének megteremtéséről van szó! A jövő nemzedék áldása kiséréndi nemes tettünket.

„Zalamegye“ tárcája.

Tizenégy magyar író.*)

Az ódivatu feledésbe ment, sőt nálunk talán meg sem is igen honosodott *Almanach* cím alatt egy rendkívül díszes kiállítású kötet jelent meg, mely kétség kívül egyike lesz a karácsonyi könyvpiac legérdekesebb és legkeresettebb termékeinek. Az „Auróra“ korára, a mai magyar irodalom szárny-bontogatásának ez igazi hajnalára gondolunk önkéntelenül is, midőn kezünkbe vesszük és lapozzuk e könyvet, mely tizenégy legkiválóbb magyar prózáirót egyesít magában — arra a korra, melyben az írók vállvetve álltak össze, hogy egy-egy kötetnek a benne foglalt nevek sokaságával szerezzenek népszerűséget s rászoktassák közönségünket az önnálló művek olvasására is. Ha van, — és kétségkívül van, mert sokan és ismételtelen mondogatják, — jogosultsága a panasznak, hogy a magyar írók művei nem kelendők, ez a panasz az előttünk levő kötetre alig ha fog megállani, nemcsak azért, mert kissé talán túlzott is a vád, melylyel közönségünket az irodalom termékei iránt való egykedvűségért illetik, hanem azért is, mert e kötetben egyszerre és együtt tizenégy író lép sorompóba, annyi jelességet, fényes írói tulajdonokat hozva magokkal, hogy bizonyára megtörténik a jeges közönyt, ha csakugyan megvolna is.

Tizenégy magyar író! Egy fényes sorozat, mely Jókaival kezdődik és Mikszáth Kálmánnal végződik. Nem mintha Mikszáth, ez a pompás elbeszélő érdem szerint jutott volna utolsónak a sorozatba. Csak szerénységéből került ő oda; tudniillik mivel hogy ő szerkesztette az *Almanach*-ot. Egyébként eszünkbe sem jut, hogy érdem-sorozatnak tekintjük azt a rendet, melyben a tizenégy író egy-egy elbeszélése vagy rajza a kötetben egymás után következnek. Együtt van itt vegyesen az irodalom öregje ifja, régi gárdája és fiatal nemzedéke, s bizony lehetetlen volna őket osztályozni, hogy ki mint sorakozik a másik után. Egyik darab csinosabb és szebb a másiknál, s még válogatni is nehéz lenne

* *Almanach* az 1888. évről. Egyetemes Regénytár II. évfolyam V. és VI. kötet. Singer és Wolfner kiadása. Budapest.

bennök. Nincs alja; csupa „eleje“ valamennyi.

A sorozatot, mint említők, Jókai Mór nyitja meg „Barak Hageb asszonyát“ című történelmi elbeszéléssel, egyikével azoknak az utánozhatlan báju keleti gyönyörűségeket, melyek a koszosur költőnek bizonyára legsikeresőbb alkotásai. Mindjárt utána *Beniczkyné Bajza Lenke* következik „A szellő és rózszevelő“ című, megkapó allegóriába foglalt kedves elbeszéléssel, írői tehetségének egy egészen új oldalát csillogtatva meg szégyenünk előtt. *Sebők Zsigmond*, az új nemzedék egyik leghivatottabbja, melábus történetekét beszél el szívhez szólóan „Egy pár gyerekről“, egy elhatározatlan apáról meg egy önteláldozó anyáról. *Vadnai Károly*, a régi jeles, egy mély igazságot fejt ki tréfás alakban az emberi szívben élő „Örök láng“ról, a melynek csak a neve örök, de végzete mulandóság. A régi köztalálkozó *Kazár Emil*, „*Lozag-regény*“, *Vértesi Arnold* „*Az asszony*“, *Tolnai Lajos* „*Miért vettem el a feleségemet*“ című elbeszélésekkel, és *Ágai Adolf*, a kitünő tollú tárcáziró egy kacagtatón megható rajzzal, melynek czimulakja: „*A tudós pinczé*“. A fiatal nemzedékből itt találkoznak első sorban *Petelei István* nevével „*A fehér galamb*“ című kedves falusi elbeszélés alatt, *Tóth Bélával* („*A dsinu*“), *Rákosi Viktorral* („*Fogságom története*“), *Hevesi Józseffel* („*Pál és Virginia*“) és a naturalisztikus hajlamu *Bródy Sándorral* („*Téli regé*“), kiknek munkái egyiránt emelik a kötet érdekét és értékét. „*Az öreg gróf*“ című rajzzal *Mikszáth Kálmán* zárja be a kötetet; voltaképp kezdő is egy dévaj hangu, de megszívlelni való előszóval, mely im itt következik: *Almanach!*

Ugy hangzik, mintha a dévajjal szölgőltaná valaki: Jó napot *Almanach!* Ni öreg apó, hol veszed itt magadat? Mi történt veled, hogy megint visszajöttél?

Ilyenforma riadalom lesz a könyvek közt a könyvkereskedések polcain, mikor e kötet megjelenik.

— Ejnye vén kópé! Hiszen te a mi legkeresettebb modern ruhánkba öltöztél. Honnan jössz? A temetőből? — Még csufolódni mersz — kiált az *Almanach* egy két kötetes regényre. — Hát ti nem a temetőben vagytok itt?

— Mondasz valamit öreg — felelt búsan egy verskötet.

— Helyet kérek.

Jelen számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

— Helyet? köztünk? Talán elvesztetted az ajtót jó *Almanach* s egy antikvárius bolt helyett nyitottál közénk?

— Egyenesen ide jöttem.

— Mit akarsz?

— Azt, amü ti. Elakarok fogyni.

— Ne bolondozz apó. Mi azért vagyunk halhatatlannak, mert elfogyhatatlannak vagyunk.

— Ejh, nem tudok semmit, ti tacsok. A ti kedvetekért jöttem, hogy megint összehozzam a publikumot. Elrontottátok. Mindenitek a maga szakállára dolgozott. Szerencsétlenek! Van is nektek olyan nagy szakállatok! De hogy is jutott eszetelbe ilyesmi, itt a küldöttségek, testületi parádék országában. Eljöttem, hogy megmutassam a régi methodust.

— Halljuk! Halljuk!

— Mert lássátok, hogy egy forintot kilehessen csalni a magyar olvasótól, oda nem elegendő egy író, oda deputatio kell. Azért vagyunk mi most itt tizenégyen.

Es ezzel a dízkurussal, amü a szegény türelmes felvágatlan nyelvű könyvekre kentem rá, körülbelül le van rajzolva a sorok közt a magyar irodalom szomorú helyzete.

Az írók nem produkálnak annyit, hogy minden járavaló könyve veőtire számíthasson. Ez az anyagi szegénység. Tehát vissza kell menni a régi. Együtt adni ki minden író s egy kalap alá gyűjteni minden veót.

Ezért jelen meg könyveink a neppenes évek *Almanach*-jának képére szabva, csalogató mellékletével. Mintha mondaná elől a tizenégyes küldöttség szóok: „Mi képviseljük itt a jelenkori magyar elbeszélő irodalmat, lássanak bennünket uraim szívesen, hiszen nem vagyunk egészen idegenek, mert a *Kalendárium* is velünk van!“

Ez volt a kiadó ülete.

Szívesen engedtem ráírní nevemet a könyvre, melynek szerkesztésében már a dolgok természeténél fogva is alig lehetett valami részem, de tetszett nekem a gondolat, hol-takat küldeni el, hogy az élőkét ébresztgessék. Es látok abban némi hasznót, ha egy egy olvasó beugrik valamely kedvencz írója miatt s kénytelen aztán megismerkedni ennek a révén a többi tizenhárommal is.

Eredj hát gunyoló, szemrehányó könyv a nagy közönség közé, s hívd össze őket még egyszer az oltárhoz. Háttha neked is szót fogadnak, mint a régi jó öreg *Almanach*-oknak.

A zalaegerszegi gazdasági egyesület hivatalos ÉRTESÍTŐJE.

Meghívó.

A zalamegyei gazdasági egyesület f. 1887-ik évi december hó 4-én délelőtti 10 órakor Zala-Egerszegben saját háza termében

K Ö Z G Y Ű L É S T

tart, melyre a t. tagok ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A feltétlen erdő területek beerdősítése céljára Tapolezán fa-csemete iskola felállítására végett a kir. kormányhoz felirat intézése érdemében, — továbbá
2. a letenyei, nagy-kanizsai, alsó-lendvai, novai, zalaegerszegi, zala-szent-gróthi, keszthelyi járásokban az egyesület közreműködésével akácza iskolák felállítására elterjesztendő indítvány.
3. folyó ügyek.

Zala-Egerszegben 1887 november 19-én.

Háczky Kálmán s. k.
elnök.

Meghívó.

A zalamegyei gazdasági egyesületnek f. 1887-ik évi december hó 4-én délelőtti 9 órakor Zala-Egerszegben az egyesület saját háza termében tartandó igazgató választmányi ülésére, melyen az ugyanaz nap délelőtti 10 órakor tartandó közgyűlésen felveendő ügyek előterjesztendő tárgyalatni fognak, a tagok tisztelettel meghívotnak.

Zala-Egerszegben 1887. nov. 18.

Háczky Kálmán s. k.
elnök.

Jegyzőkönyve

a Zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegben 1887. évi október hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlésének.

J e l e n l e v ő k :

Háczky Kálmán elnök, — Mgos Svastits Benó, Mgos Szabó Samu, Dr. Hány István, Kovács Károly, Skublics Jenő, Csertán Károly, Dr. Graner Mihály, Ruzsits Károly, Szigethy Antal urak, — Zala-Egerszeg r. t. v. képviselő Kovács Károly polgármester ur által, — Szigethy Antal titkár.

Háczky Kálmán ügyvezető elnök ur üdvözlőlvén a jelenlevőket kiemelve, hogy e rendkívüli közgyűlést azon alkalomból kellett összehívni, mert a nmgü földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter ur a mezőgazdasági rendtartásról a miniszterium kebelében készített s véleményes jelentés tétel végett leküldött előadói javaslataira a véleményes jelentésnek f. 1887-ik évi október hó 15-ig leendő felterjesztésére a 29161 szám alatti leiratában ismételve kívánta; — s a közgyűlést megnyitván, következő tárgyak intézettek el.

93. 136. 221. 231. 232. 233.

Mezőgazdasági rendtartásról a nmgü földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által készített előadói javaslataira felterjesztendő véleményes jelentés megállapításáról.

Felolvastván a f. évi aug. hó 14-én tartott közgyűlés 78 136 számú végzésével kiküldött bizottságnak a közgyűléshez beterjesztett a f. é. Ertesítő VII. számában közölt jelentése

a javaslatba hozott jelentés 5-ik bekezdett pontjának első része, vagyis azon szótól kezdve: „Megtárgyalják” azon szöveg bezárólag: „használatát” kihagyásával, — a 65 §-nál ezen szavak helyett: „A bizottság jegyzője a községi (városi) jegyző”, ezen szavak beiktatásával: „A bizottság ülésére jegyző kirendeléséről, az irodai munkálatok teljesítéséről a község bíró, városokban a polgármester köteles gondoskodni, — és a 104. §-ról a bizottság által javaslatba hozott szövegnek eképp módosításával: „Minden tulajdonos illetőleg birtokló a maga mezei birtokán a kóbor (vagy is nem a jogosan vadászható tényleg működő) ebeket, házi szárnyas állatokat elpusztíthatja”, — továbbá a 108. §-nál a bizottság által javaslatba hozott azon észrevételnek, hogy „tüzetesen soroltassanak fel azon rendeletek, szabályok, melyek hatályon kívül helyeztetnek” elhagyásával, — a beterjesztett véleményes jelentés alapszövegében indoklásaival együtt elfogadtatván, a némi irányú módosításokkal a nagyméltóságú földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter urnak felterjesztetmi határozatott.

Ennek szövege a következő: (Lásd az 1887-ik évi Ertesítő VII-ik számában az 55. 56. 57. 58. lapon. Szerkesztő.)

94 197.

A megyei átvételi kölcsön-biztosítási szabályok enyhítése végett javaslat tételre kiküldött bizottság jelentéséről.

Felvétetvén az 1886-ik évi július hó 5-én tartott közgyűlés 43 177 számú végzésével, az átvételi biztosíték törvényen alapuló jelenlegi állapota netáni célszerűnek találtató módosítása tekintetéből vélemény előterjesztésére kiküldött bizottság jelentése, mely szerint tekintettel arra, hogy megyei szabályrendelet szerint a kölcsönök 32 évre engedélyeztetnek, nem tartja sem az átvételt, sem a felelősséggel terhelhető hatóságok érdekében kívánatosnak, hogy a jelenlegi szabályok enyhíthessenek, hanem csak is az esetben, ha szülők kiskorú gyermekekkel, vagy leszármazó nagykorúak kiskorú rokonaikkal osztozkodnak főképp ha ezek tartását, nevelését is átveszik, őket gondozzák, s a kiskorúak osztály részét kifizetés kötelezettségével átveszik, látja méltányosnak, hogy a kiskorúak osztályrészét átvevő nagykorúak ingatlanai becserkékük kétharmad részéig biztosítékul elfogadtassanak, tudomásul vétetett.

95 240.

Zala-Egerszegben a Fehérképi utca nyugoti során fekvő, a gazdasági egyesület használatára átengedett megyei kertről. Zalavármegye közönsége szíves volt a Zala-Egerszegben a Fehérképi utcában a nyugoti soron fekvő

kertjét a zalamegyei gazdasági egyesületnek kertészeti célokra használatul átengedni s ennek folytán az egyesület annak talaját felforgattatta, az utca felől díszes kerítéssel ellátta, úgy hogy az mind a négy felől egészen jól bekerítve van.

Mínt hogy a tekintetes vármegye közönsége ezen kertet Zala-Egerszeg várossal egy a zalaegeiszegei temető mellett éjszakra fekvő s a talaj kitünő minőségénél fogva kert művelési céljának teljesen megfelelő birtokkal elcserélni fogja, s a gazdasági egyesületnek ezen új telket használatra átengedni kegyes leendő

tekintve, hogy mint előadatott, a jelenlegi kert mind a négy felől bekerítve, az egész kert talaja megforgatva, gyümölcsfákkal, csemetékkel s növényekkel beültetve van, — a tekintetes vármegye közönsége megkérteni határozottat, miszerint a csereszterződés megkötésénél méltóztassék Zala-Egerszeg város közönségének azon kötelezettségét szerződésileg kikötni és biztosítani, hogy a cserébe adandó telek talaját egész terjedelmében 2² láb mélyen megforgatni, mind a négy részén erős, szilárd, marhák által át nem törhető kerítéssel körül foglalni, kelet felől kapuval s utca ajtóval, mindezeket kulcsos zárral ellátni fogja, s ezek teljesítésére záros határidő alatt köteleztessék; — jogában állván az egyesületnek a jelenlegi kertben levő összes és mindennemű fáit, csemetéit, növényeit onnét kiszedtetni s elvitetni.

96 224. 230.

A sümegevidéki Gazdakör alapszabályairól.

Felvétetvén az 1887 aug. 14-én tartott közgyűlés 82 191 számú végzésével a Sümege vidéki gazdakör alapszabályai átvizsgálásával megbízott bizottság jelentése, ez egészben elfogadtatván az alapszabályok a következő módosításokkal leendő újbóli beterjesztés végett a körnek kiadatni határozottak.

1-ör. Mínt hogy az egyesület alapszabályai 18 §-c, pontja szerint: „az alapító s rendes tagok felvétele vagy visszautasítása, a vidéki körök által felvett évi fizetéses tagok megerősítése” a közgyűlés teendőihez tartozik, a IV. szakaszban ezen szó után „egyesületnek” teendő: „megerősítés végett.”

2-ör. Mínt hogy munkaterv és költségvetés iránt a közgyűlés határozhat, ugyan a IV. §-ban, ezen szó után „elintézetnek” teendők ezen szavak: „a munkaterv és költségvetés megállapítását.”

3-ör. Mínt hogy megtörténketik, hogy a kör alapító s rendes tagjainak száma nem lesz 15, — az V. §-ban ezen szó elejbe „15” teendő „legfeljebb.”

4-szer. A tenti 2-szor pont alatt a IV. §-ban tett módosítás következményeképp a VI. §-ban ezen szó helyett: „megállapítja” teendő „előkészíti és kidolgozza.”

5-ször. Mínt hogy a helyettes elnök e megbízatása természeténél fogva csak az elnök helyett, nem pedig a mellett működik, a VIII §-ban ezen szó helyett „vagy” teendő: „akadályoztatása esetében.”

6-szor. Mínt hogy az egyesületi alapszabályok 9. §-a értelmében a díjak az egyesület pénztárába fizetendők be, tehát az egyesület költségvetésében veendőek is fel egészben és számolandók el, — mínt hogy továbbá a gazdakörök, tekintettel évdíjjas, alapító és rendes tagjaik számára is, javadalmazásaikat az egyesület pénztárából kapják, — a X. §-ban az első sorban „a tag-sági” helyett „az egy forint tag-sági” teendő, — ezen szavak helyett pedig „díjjak 2/3-ad részét” teendő „díjjakat.”

97 223. 229.

Községek részére kiosztott tenyész bikák összevezetési költségei fedezése elhatározásáról.

A f. é. augusztus 14-én tartott közgyűlés 79 162, 166 szám alatt hozott végzése folytán a bizottság beterjesztvén jelentését, mely szerint javaslatba hozza, hogy tekintve miként Lángviz község a Sárvárról neki utalt bikának a nagykanizsai vasuti állomásnál lett átvételekor a bika 45 napi tartásáért 40 krral 18 frtot, sárvári vasuti állomásnál szemléltő bizottsági költségében 4 frtot, — szállítási bért 5 frt 22 kr, kanizsai állomáson állatorvosi díjat 2 frtot, összesen 29 frt 22 kr kénytelenített kifizetni, mi által a bika értékén túl emelkedett, — Lángviz községnek ezen nyugtáklal igazolt összes kiadásai fedeztessenek; — hogy továbbá az alsó-lendvai járási Jakabfa község helyett Alsó-Lendva község által átvett, Dárdáról Nagy-Kanizsáig a vasuti állomáson s itt átvéve Alsó-Lendvára szállított tenyész bika után kifizetett 23 frt 48 kr az alsó lendvai község részére, — mégis a Tüskészer közég helyett Kerka-Kutas község által átvett tenyész bikának Letenyéről Kerka-Kutasra felhajtása alkalmából 8 frt hajtóbér a bika egy napi élelmezéséért 1 frt, átvételi nyilatkozatra 50 kr bélyeggel együtt 9 frt 50 kr, végre Alsó-Hrástván községnek a Somogyvárról szállított bika után 10 frt 39 kr, Turcsisze községnek a Ventéről hajtott bika után 3 frt 80 kr költségek összesen tehát 76 frt 39 kr térítessenek meg,

a bizottság javaslata elfogadtatván, ezen összegek u. m. Lángviz községnek 29 frt 22 krajczár, Alsó-Lendva községnek 23 frt 48 kr., Kerka-Kutas községnek 9 frt 50 kr., Alsó-Hrástván községnek 10 frt 39 kr. Turcsisze községnek 3 frt 80 krajczár összesen 76 frt 39 krajczár a költségvetés VIII. 15. tétele alatt e ezimen felvett 300 frtból a pénztárból kifizetendő határozatnak, pénztárnok ur megbízatván, hogy ezen összegeket és pedig Lángviz község részére a nagykanizsai, Alsó-Lendva és Kerka-Kutas község részére az alsó-lendvai, Alsó-Hrástván és Turcsisze község részére a perlaki járási főszolgabíró urhoz a beterjesztett iratok melléklése mellett kiküldeni ne terheltsék, főszolgabíró urak felkérve, hogy azon összegeket az illető községeknek kézbesítettni s a felvett összegekről a nyugtát s a vizsaszolgáltatott iratokról a megismervényt megküldeni szíveskedjenek.

98 234.

Az 1887-ik évi számadások megvizsgálására, az 1888-ik évi munkaterv és költségvetés iránt javaslat tételre bizottság kiküldéséről.

Az 1887-ik évi számadások megvizsgálásával, az 1888-ik évre a munkaterv és költségvetés iránt javaslat tételre

egy bizottság, melynek tagjaiul Csertán Károly, Skublics Jenő, Szily Dezső, Köngmayer János urak, egy ügyvezető elnök és titkár választottak — megbízatott egyesületi pénztárnok ur és a vidéki kör elnök urak felkérve, hogy miután az egyesület évi működéséről és vagyoni állapotáról az évi jelentés mindenkör a következő év január 31-ig a nmgü földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztendő, ez okból a munkaterv és költségvetés megállapítása, a számadások jóváhagyása végett a közgyűlés legkésőbb 1888 január 20-ig megtartandó, az 1887-ik évi működéséről a jelentést és számadásokat, úgy az 1888-ik évi munkatervet és költségvetést, a tagok névjegyzékével, és leltárral legkésőbb 1888-ik január 10-ig mulhatlanul beterjesztetni szíveskedjenek.

99 235.

Dr. Hány István ur által jégkár biztosítási ügyében emelt panaszról.

Dr. Hány István ur földbirtokos a gazdasági egyesületnek és magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének tagja sérelemképp panaszolja, hogy a f. é. június 11-én Pusztá-Edericsen szenvedett jégkára felvételénél ugyanazon egy darabban, — táblában — lévő földje átlagos termésének megállapításánál a silányabb részben a tényleges termés számított, a bujább vagy gazdagabb részben pedig a tényleges termés figyelembe nem vétett azért, mert ez többet mutatott, mint azon darabra jelzett holdankénti átlagos termés; — továbbá, hogy a termés értékeinek kiszámításánál sem a piaci, sem a biztosított árak figyelembe nem vétettek, hanem önkényűleg a buza métermázsája 8 frtban, a rozsa 6 frtban állapított meg.

Ezen ügy a gazdasági egyesület hatályköréhez nem tartozik ugyan, mínt hogy a gazdasági egyesület a magyar gazdák jégbiztosítási szövetségét a földbirtokos közönségnek mint előnyös intézményt s ennek kezelőjét, az első magyar általános biztosító társaságot mint a földbirtokos osztály érdekeit szem előtt tartó és eljárásában a méltányosságot követő társaságot melegen ajánlotta, — így erkölcsileg hivatva érzi magát az egyesület szótemelni, hogy a földbirtokos közönség szenvedett jégkára esetében méltányos és szabályszerű eljárásban részesíttessék, — az összes iratok a magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége felügyelő- és vizsgáló bizottságának megfelelő eljárás és lehető orvoslás eszközése céljából átküldetmi határozattak.

100 237. 238. 239.

Augusz Zsigmond ur földbirtokos orosztanyi, — Knausz Boldizsár ur birtokos nagykanizsai, — Eperjessy Sándor ur ügyvéd és birtokos nagykanizsai lakosok jelentkezésként folytán

1888-ik évi január 1-től fogva az egyesület rendes tagjaiul felvették, Augusz Zsigmond ur a földmivelés s állattenyésztési, — Knausz Boldizsár ur a kertészeti, — s Eperjessy Sándor ur a közzgazdasági és statisztikai szakosztályba osztattak.

Erről ők a felvételi okirat, az alapszabályok, a szőlőszeti pályamunka és tűzkárbiztosítási díj leengedési kedvezmény jegyzék megküldésével, úgy az első m. ált. bizt. társaság nagy-kanizsai főügynöksége, a megyei vidéki gazdakörök, s pénztárnok ur, úgy az egyesület Ertesítője kiadója végzéssel értesítendők.

101 236.

Csertán Károly ur előterjesztvén, hogy mint a megye alispánja biztos alapon adhatja elő, miszerint a legközelebbi jövőben erélyes hatósági intézkedések tognak tétetni az erdő törvény értelmében is a feltétlen erdőterületek beerdősítése, a kopár területek, vizrohám árkok, sivár legelő területek — de remélhetőleg utóbb az országos — és megyei utak, esetleg a községi utcák és községi utaknak is befásítása érdekében: — szükségesnek látja azért, hogy ezen célokra a szükséges eseteték megszerezhetésének megkönnyítésére célszerű előintézkedések tétessenek, mért is bejeienti előlegesen, hogy e végből a legközelebbi gazdasági egyesületi közgyűlésre részletes indítványt fog előterjesztetni, miszerint: a) a kir. kormány kértessék fel Tapolezán fa-csemete iskola felállítására végett a feltétlen erdő területek befásítása céljára, és b) hogy a gazdasági egyesület működék oda, hogy e megye letenyei, nagy-kanizsai, alsó-lendvai, novai, zalaegerszegi, zala-szent-gróthi és keszthelyi járásában akácza iskolák állíttassanak fel s céljaiknak megfelelően kezeltesse.

Helyeselve tudomásul vétetett, s a jövő közgyűlésen leendő tárgyalás végett napirendre kitézetett.

102 241.

A Nagy-Kanizsán f. é. október 1—2. tartott termény kiállításról és ugyanitt október 2-án, Alsó-Lendván pedig f. é. sept. 14-én tartott tenyész állat díjazásról a jelentés — valószínű idő rövidsége miatt eddig be nem érkezvén

a jövő közgyűlésen fognak előterjesztetni.

Egyéb elintézendő tárgy nem lévén, elnök ur a közgyűlést befejeztnek nyilváníta.

Közi:

Szigethy Antal s. k.
titkár.

Képviselő testületi ülés

A városi képviselő testület f. hó 16-án Kovács Károly polgármester ur elnökléte alatt rendkívüli képviselő testületi ülést tartott, melyen a napirend előtt Háczky Kálmán városi képviselő ur kérdést intéz polgármester urhoz, valjon gondoskodott-e arról, hogy ha a megye a várostól átvett telken a tavasszal az építkezést megkezdí, a boltjaikból kiköltözni tartozó bérlők más helyiségeket kapjanak? Polgármester ur jelentése szerint e részben nem forog fenn akadály, mégis a képviselő testület egy bizottságot küldött ki azzal, hogy az illető városi bérlőkkel szerződészerű megállapodásra jussanak, valamint az „Arany Bárány” vendéglő átalakítása iránt tervezet adjanak be. A bizottság tagjaiul Szabó Samu, Árvay István, Háczky Kálmán, Hajk István, Kaiser József urak megválasztottak.

Stückerath & Co.

HAMBURGI ÁRU-SZÉTKÜLDÉS.

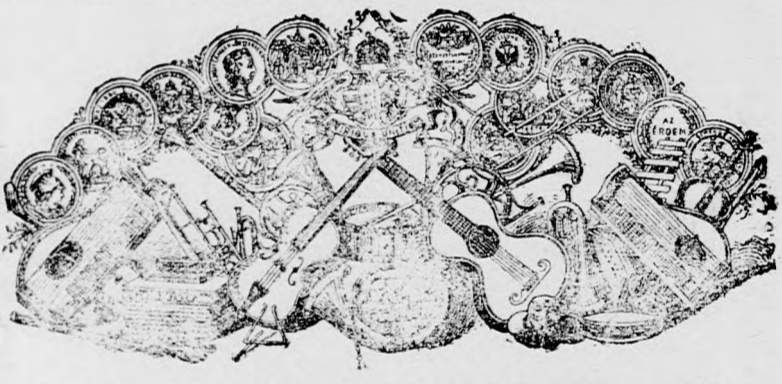
Stückerath & Co.

Hamburg. ajánlják világszerte ismert kitéző árúkat. Hamburg.

Sprothal. (aranyárga füstölve, kiváló különlegesség) 4 láda fr. 3.70, 8 láda fr. 7.25.	Orosz szardínia, valódi 5 kiló frt 1.0
Cuba-kávé, zöld deie 5 kiló fr. 6.60	Marin. herring delie. " " 2.10
Ceylon, zöld kirúno " " 6.95	Christian. Anchovis, közv. import " " 2.05
Aranyjava, sárga árom " " 7.50	Kiváló Matjeshering, legjobb téli áru 5 kilós hordókban 2.55
Gyöngykávé, zöld kit. " " 7.10	Első faj Flohm-Hering kb. 40 drb. delie, 5 kilós hordókban 1.70
Arab. Mocca köt. tüzes " " 7.10	Kiváló finom la Kaviar, enyhén sósva 2 kiló 4.50
Surrogatumok kavék vegyítésére melegen ajánlva	Aal in Gelé, kitéző 5 kilós hordó 3.75
Java-Surrogat 4 kiló fr. 2.20	
Mocca-Surrogat " " fr. 2.50	
Amer. kávéliszt " " fr. 2.50	
Kieli kávéliszt, kb. 40 drb. kit. 2.10	
Zatonyi halak és tökégaodók 4 kiló apró fr. 2.45 legnagyobb fr. 3.05 kitéző izlandiai áru. Nagyobb megrendeléseknél sokkal olcsóbb.	Jamaica-Rum régi 4 liter fr. 1
Thea, legnagyobb aratás, ele ansan becsomagolva portómentes fr. 2.50	Pale-Cognac, ig fin. " " fr. 30
Congo, nagyon erős kilója fr. 3.50	Legedesebb-narancs 5 kilós kosár fr. 1.95
Souchong, enyheáromú fr. 4.70	
Pecco-Souchong, nagyon árom. fr. 4.90	
Császár-Melange család thea, kit. fr. 8.30	
Orosz Karaváni thea enyhe kit. fr. 8.30	
Eladási feltételek: Bérmentesen és becsomagolás utánvétel mellett. Friss és füstölt halaknál ismeretlen kivétel nélkül csakis előleges fizetés mellett. Árjegyzék sok 100 nem említett cikkről ingyen és bérmentve.	

Stückerath & Co. Hamburgi áru szétküldése Hamburgban.

Házeladás.
Zala-Egerszegen, a csapó utcában, 62. szám alatt egy jó karban levő földszintes ház szabadkezből minden órán eladó.
Bővebb értesülést ad alulírott háztulajdonos.
Hartmayer Károly.

STOWASSER J.
cs. kir. szabad. Hangszer-gyár
BUDAPESTEN II. Lánchíd-utca 5.
Mindennemű fa-, fuvó-, réz-, vonós- és verő hangszerek, s. t. b. legnagyobb gyártása e szakban Magyarországon.
A hadsereg szállítója. Az összes budapesti katonai zenekarok szállítója.
Legnagyobb és legválasztékosabb raktára mindennemű hangszerekben, valamint azok egyes részeinek legolcsóbb árakkal.
Bel- és külföldi hnrok, Harmonikák, Ariston 19 frt. Herophon 24 frt. 6 zenejeggyel és csomagolással együtt.
Javítások a lehető leggyorsabban és legolcsóbban eszközöltetnek.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Árverési hirdetmény.
Az egervári urodalomhoz tartozó ügynevezett
„HALCSONTI MALOM“
1887 ik évi április hó 24-től kezdve három egymásután következő évre jövő évi január hó 8 an Egerváron tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe ki fog adatni. A feltételek alulírottak megtekinthetők.
Egervár, 1887. november 22-én.
Makrai Sándor
urodalmi tisztartó.

Horváth Miklós, Z - Egerszeg.
Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz Bécsből (Glasur)
legkitézőbb mázólszer pulha padló számarra. 1 nagy palack ára frt 1.35 kr. - 1 kis palack ára 08 kr.
Viaszk-kenőcs
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számarra. 1 koscsó ára 60 kr. mindenkor kapható.
Horváth Miklósnál, Zala Egerszeg.

PSEPHOFER J.

gyógyszertára
Bécs, Singerstrasse 15. sz.
„Zum goldenen Reisapfel“.

Vértisztító labdacsek, pirulaknak nevezettek, ezen utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert alig van betegség, melyekben ezer meg ezer esetben esüdalatra méltó hatásuknak ne bizonyítottak volna. A legnakacsabb esetekben, esetekben minden egyéb gyógyszer hasztalanul alkalmaztat-tak, ezen labdacsek által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészség következett be. 1 skatulya 15 pirulával 21 kr., egy tegeres 6 skatulyával 1 frt 5 kr., bérmentesen utánvétellel 1 frt 10 kr.
A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tegeres pirula 1 frt 25 kr., 2 tegeres 2 frt 30 kr., 3 tegeres 3 frt 40 kr., 4 tegeres 4 frt 40 kr., 5 tegeres 5 frt 20 kr., 10 tegeres 9 frt 20 kr. (Egy tegeresnél kevesebb nem küldethetik.)
Számítalan köszönő irat tekinthető be, melyekben ezen pirulák fogvasztó hosszabb el ezük után a legkülönbözőbb és súlyos betegségekben köszönetet mondanak. Mi-daz, aki egyszer kísérletet tett vele, tovább ajánlja ezen szert.

A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:
Leongang, 183. máj. 15.
Igen tisztelt uram! Önnek pirulái valóban esüdalatra méltó működnek, nem olvank ezek, mint egyéb dícsőített szerek, hanem segélyt nyujt anak majdnem mindenben.
A husvétkor küldött pirulák legtöbbjét ismerőseimnek és barátjaimnak osztottam, s mindnyáján segítettek, még magas koru egyének is a különböző bajokban ha nem is teljes jó egészséget, de tetemes javulást tapasztaltak, s folyvaszt használni akarják. Kérem ennélfogva, sziveskedjek ismét 5 tegereset küldeni. Iólem és mindazoktól, kiknek szerencsés-jük volt az ön pirulái által egészségtüket visszanyerni, fogadjja benső köszönetünket.
Deutinger Marton.
Bécs, Szt-Gyrgy, 1882. 2. 16.
Tisztelt uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet az ön piruláiért, mert Isten segítségével mellett nom, ki évek óta miserereben szenvedett s ha bár még most is ilyeneket bevennie kell, egészsége annyira helyre állott, hogy ifjú frissességel minden dol-gát végezheti. Ezen közleményemet minden szövedő javára felhasználhatja s kérem egyuttal, sziveskedjek két tegeres-csel küldeni, valamint két darab chinai szappant is. Kiváló tisztelettel
Novak Alajos, főkértész.
Tekintetes úr! Előre becsátva, hogy önnek minden gyógyszer egyformán jó, mint a kitéző fagy balzsam, mely az ön családomban több idült fagydagánatot gyorsan megszüntetett, dacára az ugynevezett univerzális gyógyszerek iránt való bizalmatlanságonak, elhatároztam, önnek vértisztító piruláit használni s ezen apró golyócskák segítségével, hosszú évi aranyér bajomat ostromolni. Nem akarok magamnak érdemet szerezni, midőn önnel tudatom, hogy régi bajom több heti ha-zualat után egészen megszűnt s ismerőseim körében a legszorgalmasabban ajánlom Az ellen sincs kifogásom, ha ezen sorokat név nélkül - név nélkül - nyilvánosságra hozza.
Tisztelettel C. v. T.
Bécs, 18-1. febr. 20.

Fagy-balzsam Pserhofer J. 21. tól, hosszú évek óta ismert legbiztosabb szer mindentéle fagyások ellen, valamint idült sebekre stb. Egy doboz 40 kr. bérmentve 65 kr.
Golyva-balzsam, megbizható szer a golyva nyak ellen. Egy palack 40 kr. bérmentve 65 kr.
Élet-essencia (prágai cseppek) áronított gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen 1 palack 20 kr.
Ökörfarkvirágnedv általános ismert kitéző háziser, katarhus, rekedtség göresös köhögés ellen stb. 1 palack 50 kr. 2 palack bérmentve 1 frt 50 kr.
Amerik. köszvény kenőcs, le jobb szer minden köszvény és reumatikus baj, fogfájás, Ischiasz, fül-fájás ellen stb. 1 frt 20 kr.
Alpesi növénynedv W. D Bernhardtól. 1 palack 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.
Szem-essencia Romershauseltól. 1 palack 2 frt 50 kr., fél palack 1 frt 50 kr.
Labizzadás elleni por 1 skatulya 50 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.
Tannochinin pomádé Pserhofer J.-tól, számos év óta legjobb minden hajrovesztó szer közt, melyet orvosok elismernek. Egy elegánsan kiállított nagy adag 2 frt.
Általános tapasz Stendel tanártól várott és szurt sebekre, rosszindulatu daganatok, még idült, gyakran felpattanó láb daganatokra is. Korommentes, sebekre s gyuladt részekre és egyéb szenvedéseknél ajánlható 1 tégely 50 kr., bérmentve 75 kr.
Általános tisztító só Valrich A. W. tól, kitéző háziser, a rossz emésztés következményei, tejfájás, szédülés, gyomorgöres, mellégés, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag 1 frt.
Ferenc-palinka 1 palack 60 kr.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete
Budapest, Dorottya-utca 1. sz.
ajánl az

BAZILIKA SORSJEGYEK
évenként 3 huzás.
LEGKÖZELEBBI HUZÁS
1887 december 1-én
Főnyeremény 100,000 forint.
Zala-Egerszegen megrendelések Rosenthal Ig. és fia, a „Phönix“ bizt. t. képviselőjénél adhatók fel.

1887. december hó 1-én
leendő huzáshoz
Bazilika-sorsjegyek.
Készpénzfizetés mellett a hivatalos napiárfolyamon.
Részletfizetésre:
3 drbot 18 havi részletre á 1 frt 93 kr.
5 „ 18 „ „ „ 3 „ 23 „
10 „ 18 „ „ „ 6 „ 46 „
Már az első részlet lefizetése után az esetleges nyeremény kizárólag a részletív tulajdonosát illeti.

271. v. sz. 1887.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.
Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi IX. t. cz. 106. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaeegerszegi kir. járásbírótság 5347 számú végzése által Zalamegye összesített árvtára végrehajtató javára Németh János parasszai lakós ellen 183 frt 25 kr tőke, ennek 1886 év július hó 1 től járó 5% kamatja, ugy járulékaí erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkal mával bíróság lefoglalt és 317 frtra becsült két ökor, egy szekér, eke, taliga, egy üsző tinó, egy ökor borju, egy sertvés, 8 mérő buza, 4 mérő rozs, egy asztag szalma, gabona és 50 kéve zsuppból álló ingóságoknak nyilvános árverés után leendő eladatása elrendeltetvén, ennek, a helyszínen vagyis alperes parasszai lakásán leendő eszközözlésére 1887-ik évi december hó 5-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Zala-Egerszegen, 1887-ik évi nov. 15.
NÉMETH SÁNDOR
kir. bírósági végrehajtó.

A zalaegerszegi legtöbb adót fizető képviselők 1888. évi névsorának kiigazítása végett Háczy Kálmán, Boschán Gyula és Hajik István urakból álló bizottság alakított.

Bemutatott és tudomásul vétetett a megye törvényhatóságának f. évi október 3-án s folytatva tartott közgyűlésének határozata értelmében megerősítést nyert városi közigazgatási szervezési szabályrendelet.

Előterjesztettek a zalaegerszegi kórházi bizottság és a város tanácsa által felülvizsgált, jóváhagyott, s a város képviselői között tanulmányozás végett kiosztott, a zalaegerszegi városi kórházra vonatkozó alapszabályok, szolgálati szabályok és házrend, melyeket a képviselő testület egyhangulag elfogadván, azokat megerősítés végett a megye törvényhatóságához felterjeszté.

A mindennapi, heti és országos vásárok helypénzeinek felemelése tárgyában a gazdasági bizottságnak javaslata előterjesztve, az, mint a helyi viszonyoknak teljesen megfelelő, elfogadtatott és megerősítés végett a megye törvényhatóságához azzal terjesztetik fel, hogy ezen felemelés — a város területén lakókat kivéve — minden más idegenre kiterjed s ezen jövődelmi szaporulatból befolyó összeg a város közigazgatási költségeinek, a vásártér megnagyobbításához szükséges terület megvásárlására s a vásártérnek a törvényszabta kellek szerint való jó karba helyezési költségeinek fedezésére fog fordíttatni.

Ezzel kapcsolatban elfogadtatott a gazdasági bizottság által pártolólag beterjesztett ama polgármesteri előterjesztés, hogy a borszáritó felállíthatása végett a vágóhidnál a vágatási díj egy marha után 1 frtra, egy borjú után 30 kr-ra, s egy birka után 15 kr-ra felemeltesék, mely felemelés folytán befolyó összeg a borszáritó költségeire fordíttaték. E borszáritóban a mészárosok ingyen, kereskedők megfelelő díj mellett szárithatnak a bőrt. Egyuttal — mivel a vágóhid bérlete legközelebb lejár, kimondatott, hogy az nem fog bérbe adni, hanem a város által házilag kezeltek; mert így 4—600 frtnyi jövődelmi szaporulat remélhető.

Olvastatott a gazdasági, pénzügyi és szépészeti bizottságoknak együttes javaslata 50 db. vaslámpaduc beszerzése iránt olyképp, hogy az előállítás költségei akként nyernének fedezetet, miszerint a város lakói a legelőre hajtott minden marha és disznó után legeltetési díjat fizetnének s az így befolyó jövődelemből fedeztetnék a lámpaducok vásárlási költsége. A képviselő testület ily alakban a bizottsági javaslatot nem fogadta el, az 50 db. üntöttvas lámpaduc beszerzéséhez szükséges 1500 frt összeg fedezését a város területen megállapítandó legeltetési díjak jövődelemből nem engedélyezte s egyuttal a bizottsági jegyzőkönyvben előterjesztett két kérdést egymástól szétválasztva tárgyalta s élénk vita után az 50 db. üntöttvas lámpaducnak beszerzése elvben elfogadtatott, de a város anyagi viszonyaira való tekintetből azok beszerzése elodáztatott. A legeltetési díjakra nézve pedig kimondatott, hogy mindazok, akik Zala-Egerszegben laknak s egyuttal a város határában — szőlő birtokot kivéve — ingatlanal bírnak, a városi legelőn a legeltetési jogot saját marháikkal, lovaikkal és sertéseikkel gyakorolhatják, kötelesek azonban két évesnél fiatalabb szarvasmarha után 50 kr-t, két évesnél idősebb szarvasmarha és ló után 1 frtot, minden sertés után 20 kr legeltetési díjat évenként fizetni. A város határában ingatlanal nem bíró lakosok legeltetési díjúl minden egyes két évesnél fiatalabb marha után 3 frt, két évesnél idősebb marha és ló után 6 frt s minden darab sertés után 60 kr kötelesek évenként fizetni.

Az újonnan nyitandó utcában a házhelyek eladását illetőleg a tanács megbízott, hogy az árverést tüzze ki és foganatosítsa s annak eredményét jóváhagyás végett a képviselő testülethez terjeszse be.

A temető rendezésére és a temetkezési helyek (sírbolt) árának meghatározása tárgyában polgármester ur elnöklété alatt Balaton József, id. Czinder István, dr. Hány István és Handler István urakból álló bizottság küldetett ki.

A zalaegerszegi népiskolába járó hely. és ágost. reform. vallású tanulók vallásoktatásával a képviselő testület 50 frt évi tiszteletdíj mellett Kiss Lajos polgári isk. tanárt bízta meg.

Abauj-Torna vármegyei-kassai közművelődési egyesületnek a város 15 frtal alapító tagjává lett s ez összeg az egyesület részére a városi pénztárból kiutaltatott.

A laktanya átvételénél felmerült 365 frt 22 kr. költség kiutaltatott. —

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly megyei főorvos ur a közigazgatási bizottság novemberi gyűléséhez a megye területén f. évi október hónapban észlelt közegészségi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érdeklőkről a következő jelentést terjesztette elő:

Időjárás tekintetéből a hónap első harmada kellemes és derült napokat adott, ezután tartós eső és változó idő következett a hűfok súlyyedésével.

A feljegyzett meteorológiai észleletek szerint a légnyomás maximuma volt 760^{mm}, minimuma 731^{mm}, havi közép 747^{mm}. Léghőmérsék maximuma +18^{°C}, minimuma —1^{°C}, havi közép +8^{°C}. Közép nedvesség százalékokban 80-70%. Csapadék havi összege 205^{mm}. Szelek irányára nézve leggyakrabban észleltetett D. és É., azután K., DNY., ÉK., gyérebbe Ny. és ÉNY.

A közegészségi állapot a felnőtteknél általában elégtő, sőt egyes vidékeken teljesen kedvező volt, csakis a csáktornyai járásban szaporodott észrevehetőleg a megbetegedések száma. A gyógykezelés alá került kórmegek legnagyobb százalékát a légzőszervi hurutok adták; ezeken kívül észleltettek a csúszós bántalmak különféle nemei, továbbá váltólázak és havi hagymázak néhány esete, de szelid lefolyással.

A gyermekek közegészségi állapota általában jobb volt a felnőtteknél, az uralkodó kórjelleget itt is huru-

tosnak volt mondható. A betegforgalom csak a csáktornyai járásban emelkedett és Zala-Egerszeg városban. Ez utóbbi helyen a kanyaró járvány miatt, mely teljesen szelid lefolyásúnak volt mondható, amennyiben 350 megbetegült gyermek közül csak 3 esett a kórnak áldozatává, a járvány most már annyira szűnőfélben van, hogy szórványos jellegűnek mondható és az elemi iskolában a járvány tartamára beszüntetett előadások újból megkezdettek. A Kottoriban uralgó kanyarójárvány szintén szűnőfélben van, amennyiben 8 nap alatt újabb eset nem merült fel, e községben a járvány egész tartama alatt megbetegült 5 gyermek, kik közül 48 meggyógyult, 3 meghalt.

Boncoltásdíjat teljesített összesen 8 és pedig négyszer törvényeszkői megbízás folytán, négyszer pedig rendőri tekintetből. A halál legközelebbi okai voltak a törvényeszkői boncolatoknál: 1 dermedet, 1 agygyuta, 1 elvérzés, 1 tüdőhűdés; a rendőrieknél 3 szívhűdés, 1 agyvérömleny. Hullaszemle rendőri tekintetből teljesített négy esetben, súlyos sörtsében bejelentett 7.

Öngyilkosságot 1. egyén követett el Zala-Egerszegben öntelakasztással.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak ötven estek áldozataivá. Ugyanis tüzhely mellett vigyázatlanság folytán szenvedett égési sebeben halt meg 3 (Horváth Anna Lipahóczon, Németh Imre Káloczán, Fábies Kati Tóthszardahelyen); vízbefut (Vaspörön Deák István) és szekérről való leeséskor agyrázdást szenvedve halt meg 1 (Takács József Keszthelyen.)

Elmekórnak két esete jelentetett be. Egyik, mint esendes örült, házi felügyelet mellett kezeltek, a másik tébaldába szállíttatott.

Özvegy Süle Antalné tapolezai 62. éves nő 90 nappal azután, hogy veszett macska által megmaratott, a viszony tünetei közt meghalt. —

Felhívás.

Zala-Egerszeg torna-kedvelő t. c. fiataljához!

„A magyarországi tornaegyletek szövetsége“ a szerkesztés első nehézségeinek leküzdése után az alapszabályok által körülhatárolt működését első sorban a megszűnt egyletek új életre keltésében kívánta kiterjeszteni: e végből felhívást bocsátott ki országsszerte a testgyakorlásnak már megnyert híveire és avatottjaihoz, akikre azon erkölcsi kötelek is hárul, hogy az általuk helyre-nék felismert rendszer ténfoglalását minden alkalmas módon elősegítsék.

„A magyarországi tornaegyletek szövetségének“ igazgatósága csekélységemet is megkereste, hogy a helybeli volt tornaegylet feltámasztásához megkivántató mozgalom megindításában segítségem nyújtsak. Ezen reám háruló kötelességnek óhajtok megfelelni, amidőn a helyben lakó t. c. ügybarátok nagybecsű közreműködéséért eszedem.

Közüdomásu dolog, hogy városunkban már 9 éven keresztül fűnállott tornaegyletnek 1879. évben történt megszűnté után is léteztek egyes férfiak, kik készek voltak a testi nevelés és testgyakorlás fölismeret szükségével számolva — kitartó és zajtalan tevékenységnek utat keresni és kedvezőbb körülmények között annak állandó tért biztosítani. Nincs kétség tehát az iránt, hogy városunkban a tornázásnak ne volnának hívei, csak a tömörülés szükséges.

Amiért is teljes bizalommal kérem a testgyakorlásnak már ez ideig megnyert férfait és mindazokat, kik a remzeti erők feiljiosodását és megizmosodását a tornaegyletek működésétől és munkásságától várják, hogy egy újabb létesítendő tornaegylet érdekében megindítandó mozgalomban résztvenni és f. é. december 3-án délután 5 órakor a polgári iskolai rajzteremben tartandó értekezleten megjelenni méltóztatnának.

Hazafias üdvözléssel vagyok

Zala-Egerszegben, november hóban 1887.

Paukovich György
tornatanár.

Védbeszéd.

Tartotta Boschán Gyula zalaegerszegi ügyvéd f. hó 17-én a rögtönbíráskodási tárgyalás alkalmával.

Tekintetes rögtönítelő bíróság!

Tudva azt, hogy a jelen rendkívüli eljárás mellett a vádlott által elkövetett cselekmény milyen vézetes, milyen gyászos kimenetelű lehet reá nézve: nem minc aggodalom nélkül teljesítem a reám bizott nemes, de egyuttal súlyos védői kötelességet. Ezen végtárgyalás folyama alatt a reám nehezező felelősség érzetében nem egyszer tettem önmagamnak szemrehányást a miatt, hogy vádlott jól felfogott érdekében védelmém nem engedtem át nálamnál ügyesebb, szakavatottabb egyénnek. Nehéz feladatom teljesítésében csak azon meggyőződés támogat és bátorít, hogy — bármilyen hiányos leend is a védelem — e miatt vádlott ügyének helyes elbírálása befolyásolva nem leszen; mert a tekintetes bíróságnak minden egyes tagja ezen szomorú ügyet annak legesekélyebb részletéig éber figyelemmel kísérte és örömmel fogja az alkalmat megragadni — ha csak némileg lehetséges, — hogy a jelen ügy elbírálása a rendes utra tétessék át. Más részt pedig tudom, hogy e bíróság melegen érezni tud kebellet bíró egyénekből áll, a kik a jelen esetben tud a törvény holt betűi, nem annak rideg szavai szerint fognak ítéletet mondani, hanem mérlegelni és figyelembe venni fogják még a legesekélyebb mellékkörülményeket is, melyek vádlottat a törvény teljes szigorá alól felmentik.

Kérve kérem tehát a tek. rögtönítelő bíróságot, ha az, mit felhozandó leszek, nem is leend minden kétséget kizáró beigazolt körülmény, ha a kételynek csak némi nyomát fogja hátrahagyni arra nézve, hogy az elbírálás tárgyát képező gyászos cselekmény hol és miről vitetett véghez: ne korlátoltassa magát azon borzasztó törvény holt betűi által, hanem engedje magát lelkiismeretének sugallata által az ügy elbírálásánál ve-

zéreltetni. Egész lényünk felháborodik az ellen, hogy a jelen esetben a bt. 20 §-ának első pontjában körülírt büntetés ne nyerjen alkalmazást; holott a rendes eljárás szerint — ha a tek. vádhatóság által felhozottak minden kétségen felül állanak is — védenzenre nézve legrosszabb esetben csak a bt. 349 §-a szabta büntetés lenne alkalmazható. —

Nem akarok a tek. rögtönítelő bíróságnak terhére esni azon kérdés fejtegetésével, vajlon a statáriális eljárás a mai kor követelményeinek megfelelő-e? Hiszen minden jogász a kivételes törvényeket a mai tisztult jogi fogalmakkal megegyezhetlennek tartja és különösen a rögtönbíráskodási szabályokat egy elmúlt sötét kor szomorú maradványainak tekinti. — Nem vállalkozom annak beigazolására, hogy a bt. 20 §-ának első pontjában foglalt büntetés nem egyáltalán nem bir azon kelékekkel, melyekkel minden büntetésnek — ha jogos és hasznos akar lenni — bírnia kell: hiszen minden felvilágosodott ember tudja, hogy az elvetendő már csak azon oknál fogva is, hogy soha jóvá nem tehető. A tekintetes vádhatóság a gonosztevők ellen alkalmazandó rendkívüli eszközök főindokál a megrendített jogháborúságot hozta fel. Nem akarom kutatni, vajlon meggyéknben a személy és vagyonbiztonság oly mérvben volt-e veszélyeztetve, hogy olyan rendkívüli eszközök voltak szükségesek, mint a minő a statáriális eljárás; azt sem akarom vizsgálni, vajlon a megháborított jogrend ellesulyozására az ilyen eszközök alkalmasak és hathatósak-e? Zalamegye közönsége a közjót tartva szem előtt, böles belátása szerint azt szükségesnek vélte és a magas kormány a rögtönbíráskodást a megye kérelmére engedélyezte. Mint e megye fiának, de különösen mint ügyvédnek, kötelességem a törvény előtt meghajolni és megis hajlok előtte. Dura lex, sed lex! Azt azonban mégis merem állítani, hogy sem Zalavármegye közönségének — midőn a rögtönbíráskodást kérelmezte —, sem a magas kormánynak — midőn azt engedélyezte — nem volt szándéka azt olyan esetekre alkalmazni, mint a jelen fennforgó eset. Ha a salus rei publicae ilyen barbár törvény alkalmazását szükségessé teszi is, akkor annak szigorá által legfeljebb azon megrögzött büntetések sujtandók, a kik a társadalom üzletszerűen folytatott gonosz tetteik által veszélyeztetik; de nem azon szerencsétlenek, a kik — mint vádlott — egy szerencsétlen pillanatban megfellekdekezve önmagukról, nyomorságuk szűlte pénzvagyból gyilkoló eszközt ragadnak embertársuk ellen, és a büntetést elkövetése után lelki furdalások által zaklatva töredelmes vallomást tesznek.

Maga a tek. kir. ügyész ur is elismerte végindítványában, hogy védenzenem nem tartozik a teljesen megromlott egyének közé. Ez implicite magában foglalja azon concessiót is, hogy méltatlanul sujtatnék, ha ellene a büntetések leg súlyosabbika alkalmaztatnék.

Vádlott egész magaviselete azt a benyomást tette mindnyájunkra, hogy még nem halt ki benne minden jó érzék, tehát esakis az érettenítés czéljából nem szabad előle a megtérés útját elzárni. —

Egyébként én nem is látom oly minden kétséget kizáró módon azon vádpontokat beigazolva, melyek a tek. vádhatóság által a végindítványban felhozottak. Első sorban alapos kételyek merülnek fel a területiség szempontjából vagyis arra nézve, vajlon vádlott a végzetes cselekményt csakugyan Zalamegye területén követte-e el?

Midőn két olyan nagy vármegye — mint Zala és Vasmege — határáról van szó — különösen ha a két vármegye közti határpont egész pontossággal megállapítva nincsen — néhány ezer lépés oly csekélység, hogy majdnem figyelembe sem jöhet. A szakértő mérnök által választott kiindulási pont nem tekinthető oly fix pontnak, honnan mérve Vasmege határa egészen precise megállapítható lenne. A városi előjárók pedig — a kik azt adták elő, hogy tudják, hol kezdődik a szomszéd megye, száz önlél is messzebb jelelték ki a határt, mint a hol annak a mérnök nézete szerint lennie kell. Két vasmegei ember pedig, a kik éppen az uton jöttek, ismét máshol jelelték ki a határt. Midőn tehát a két megye közti határra nézve a nézetek ilyen eltérők, akkor ha a büntény színhelye a kijelelt határpontoktól néhány ezer lépéssel innen vagy tul esik, ez már elégséges arra, hogy alapos kételyek merüljenek fel bennünk az iránt, vajlon a büntény színhelye csakugyan Zalamegyében fekszik-e, hol a rögtönbíráskodás ki lett hirdetve, vagy Vasmegeben, hol a vádlott által elkövetett büntetést a rendes eljárás szerint bírálandó el. —

Ehez járul még azon körülmény, hogy vádlott csak gondolja, hogy az általa kijelelt helyen ültette le Bors Józsefet, de egész határozottsággal azt nem állíthatja, a mi különben a dolog természetében rejlik, mert igen könnyen meglehet, hogy a borzasztó tett szűlte üjdedég, félelem és zavar folytán a tett elkövetésének színhelyére nézve tévedésben van. —

De még ha a tett elkövetésének helyére nézve nem is merültek volna fel kételyek, szerény véleményem szerint a jelen ügy még akkor sem tartoznék a rögtön bíráskodás alá. A tek. kir. ügyész ur ugyanis a rablás fogalmának meghatározása tekintetében úgy a rögtönbíráskodási eljárás 7 §-át, mint a bt. 344 §-át idézte és mint nézete szerint a jelen esetre különösen alkalmazható, a bt. 344 §-ában foglalt meghatározást fogadta el. Hogy a rablás fogalmának megállapítására a rögtönbíráskodásnál is a 7. § daczára is a bt. 344 §-a mérvaló, azt én is hiszem; mert a bt. 1 §-a szerint büntetett vagy vétséget csak azon cselekmény képez, melyet a törvény annak nyilvánít. Az 1880 évi 37 t. cz. 2. §-a szerint pedig a btk. életbeléptetésének napjától kezdve hatályukat veszítették a törvényeknek, rendeleteknek, szabályoknak mindazon rendelkezései, melyek a magyar büntetőtörvénykönyvek intézkedéseinek tárgyát képező valamely cselekményre büntetést határoznak. — Amde a vádlott által elkövetett cselekmény nem esik a bt. 344 §-át körülírt rablás fogalma alá, mert az az elidegenített pénz tekintetében csak lopás volt. Ugyanis a rablás egyik főcriteriuma éppen abban rejlik, hogy az idegen ingó vagyonnak elvétele erőszak alkalmazása

